

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні групи забезпечення спеціальності
від «22» 10 2020 року
Протокол № 2
Голова групи Чугай А.В.

«УЗГОДЖЕНО»
Декан природоохоронного факультету
Чугай А.В.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ»

(назва навчальної дисципліни)

101 «Екологія»

(шифр та назва спеціальності)

Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування

(назва освітньо-професійної програми)

бакалавр

(рівень вищої освіти)

заочна

(форма навчання)

5

(рік навчання)

5/150

(семестр навчання)

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

іспит

(форма контролю)

Екологічного права і контролю

(кафедра)

Одеса, 2020р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Підвищення рівню правових знань студентів в галузі управління відходами. Ознайомлення студентів з ключовими Директивами ЄС в галузі управління відходами, які підлягають першочерговій імплементації до законодавства України, аналіз виконання зобов'язань України з питань управління відходами за міжнародними договорами та Угодою про асоціацію.
Компетентність	K42 здатність до використання знань політики сталого розвитку України в галузі охорони природи і природокористування
Результат навчання	R422 – володіння законодавчими і нормативно-правовими документами поводження з відходами, здатність організувати і проводити зазначену діяльність.
Базові знання	<ol style="list-style-type: none"> 1. вимоги закону України «Про відходи»; 2. вимоги Директив ЄС в галузі управління відходами; 3. стратегія України в галузі управління відходами; 4. вимоги законодавчих актів та нормативних документів щодо управління відходами; 5. основні державні стандарти, які регламентують процеси поводження з відходами.
Базові вміння	<ol style="list-style-type: none"> 1. застосовувати нормативно-правову базу в сфері управління відходами в своїй професійній діяльності 2. проводити інвентаризацію відходів; 3. класифікувати відходи; 4. складати технічний паспорт відходів та паспорт місць видалення відходів; 5. складати декларацію про відходи; 6. складати реєстрові карти об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів; 7. вести реєстр місць видалення відходів.
Базові навички	1. надавати рекомендації щодо усунення виявлених під час проведення екологічного аудиту порушень вимог законодавства.
Пов'язані силлабуси	-
Попередня дисципліна	Загальна екологія (та неоекологія).
Наступна дисципліна	Екологія людини, Ландшафтна екологія
Кількість годин	лекції: 2 год. консультації: 8 год. курсова робота: 20 год. самостійна робота студентів: 120 год.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	<p>Нормативно-правові засади поводження з відходами</p> <p>Тема 1. Проблема поводження з відходами в Україні. Вступ. Характеристика утворення, утилізації та видалення різних видів відходів в Україні (побутові відходи, промислові відходи, відходи будівельно-ремонтних робіт, сільськогосподарські відходи, медичні відходи тощо).</p> <p>Тема 2. Класифікація відходів Класифікація відходів за місцем утворення. Державний класифікатор відходів ДК 005-96. Класифікація відходів за ступенем небезпеки</p> <p>Тема 3. Нормативно-правова база поводження з відходами в Україні Зобов'язання України щодо управління відходами, у зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію з ЄС. Вимоги Директив ЄС щодо управління відходами. Основні положення національної стратегії поводження з відходами для України. Закон України „Про відходи”. Основні принципи державної політики щодо відходів та основні напрями реалізації цих принципів. Права власності на відходи. Суб'єкти у сфері поводження з відходами, їх права та обов'язки. Компетентні органи у сфері поводження з відходами. Стандартизація у сфері поводження з відходами. Нормування у сфері поводження з відходами. Державний облік та паспортизація у сфері поводження з відходами. Відповідальність за порушення законодавства у сфері поводження з відходами.</p> <p>Тема 4. Вимоги до операцій поводження з відходами Вимоги щодо збирання, зберігання, транспортування, оброблення та перероблення, утилізація, видалення відходів.</p>	2	5
			10
			20
			10
ЗМ-Л2	<p>Поводження з небезпечними відходами та з твердими побутовими відходами</p> <p>Тема 5. Вимоги щодо поводження з небезпечними відходами Поняття небезпечних відходів. Небезпечні властивості відходів. Жовтий та Зелений переліки відходів. Категорії небезпечних відходів, ввезення яких в Україну забороняється. Порядок отримання ліцензій на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами. Порядок здійснення державного контролю за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням.</p> <p>Тема 6. Тверді побутові відходи (ТПВ) Способи збору та видалення ТПВ Програма поводження з ТПВ Тара та упаковка як один з видів ТПВ</p>		10
			10

ЗМ-ЛЗ	<p>Правові засади поводження з радіоактивними відходами</p> <p>Тема 7. Правові засади поводження з радіоактивними відходами</p> <p>Основні терміни, поняття та їх визначення. Законодавча база у сфері поводження з радіоактивними відходами. Порядок поводження з радіоактивними відходами. Порядок розміщення, проектування, будівництва та введення в експлуатацію сховищ або об'єктів по переробці радіоактивних відходів. Відповідальність за порушення законодавства у сфері поводження з радіоактивними відходами. Державна програма поводження з радіоактивними відходами.</p>		5
	Разом:	2	70

Консультації: Тимошук М.О., - згідно з графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри. - понеділок 2 пара (знам.), 406 ауд. (корпус 2)

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	<p>Тема 1. Вивчення термінів та їх визначень. Вивчення державних стандартів в галузі поводження з відходами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Класифікатор відходів - ДК 005-96; - ДСТУ 3910-99 Охорона природи. Поводження з відходами. Класифікація відходів. Порядок найменування відходів за генетичним принципом і віднесення їх до класифікаційних категорій - ДСТУ 3911-99 Охорона природи. Поводження з відходами. виявлення відходів та подання інформаційних даних про відходи. Загальні вимоги <p>Тема 2 Проведення інвентаризації відходів Білгород-Дністровського торговельного порту</p> <p>Тема 3 Складання технічного паспорту відходу</p> <p>Тема 4 Складання реєстрових карт об'єктів утворення відходів.</p>		5
			5
			5
			5
ЗМ-ІЗ	Курсова робота		20
	Разом:		40

Консультації: Тимошук М.О., згідно з графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри – п'ятниця 4 пара (знам.), 406 ауд. (корпус 2).

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	• Вивчення певних тем лекційного модуля	30	
ЗМ-Л2	• Вивчення певних тем лекційного модуля	10	
ЗМ-ЛЗ	• Вивчення певних тем лекційного модуля	5	
	• Виконання модульної тестової контрольної роботи МКР (обов'язковий)	5	

ЗМ-П1	<ul style="list-style-type: none"> • Вивчення певних тем практичного модулю • Підготовка матеріалів практичного завдання (обов'язковий, оцінка 30 балів) 	20	Листопад-лютий
ЗМ-ІЗ	<ul style="list-style-type: none"> • Написання курсової роботи (обов'язковий, оцінка 50 балів) 	20	Січень-березень
	Підготовка до іспиту	20	
	Разом:	110	

2.3.1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1, ЗМ-Л2, ЗМ-Л3.

Для студентів заочної форми передбачений контроль самостійної роботи студента.

Для оцінки ступеню засвоєння основних положень теоретичних розділів дисципліни передбачається написання модульної контрольної роботи.

З теоретичного курсу варіанти модульної контрольної роботи містять двадцять запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 1 бал. Максимально модульна контрольна робота оцінюється у 20 балів.

2.3.2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П1.

З практичної частини дисципліна складається з одного модуля, який в свою чергу складається з п'яти практичних занять.

З практичної частини курсу за змістовним модулем ЗМ-П1 передбачається проведення інвентаризації відходів підприємства, проведення розрахунків кількості утворення відходів і розрахунку Показника загального утворення відходів для підприємства. Виконана робота прикріплюється у вигляді таблиці узагальненої інформації про відходи, що утворюються на підприємстві. Правильно оформлена таблиця з правильно проведеними розрахунками оцінюється у 10 балів. Також у ЗМ-П1 передбачається складання технічного паспорту відходу та реєстрової картки об'єктів утворення відходів. Ці документи прикріплюються у вигляді окремих файлів. Правильно оформлений технічний паспорт відходу і правильно складена реєстрова картка ОУВ оцінюється у 10 балів кожна.

Максимальна кількість балів з практичного модулю курсу складає 30 балів.

2.3.3. Методика виконання та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-ІЗ.

Видом індивідуального завдання за ЗМ-ІЗ для студентів заочної форми навчання є підготовка курсової роботи за темою «Поводження з відходами підприємства» (КП).

Для курсової роботи перелік відходів і підприємство визначається варіантом пакету початкової інформації, запропонованої викладачем, ця інформація надсилається студентові за його електронною адресою. Робота містить у собі загальні вимоги законодавства щодо поводження з відходами, узагальнені дані про відходи що утворюються на підприємстві, розрахунки кількості їх утворення та ступеню небезпеки для навколишнього середовища, технічні паспорти відходів, реєстрову картку об'єкту утворення відходів.

Пропонується такий зміст курсової роботи:

Вступ

1 Законодавча база в галузі поводження з відходами

2 Класифікація відходів

3 Інвентаризація відходів підприємства

Висновки

Перелік джерел посилань

Додатки

В додатках наводиться заповнений технічний паспорт відходу, розроблена реєстрова карта об'єкта утворення відходів.

Для проведення розрахунків студент може використовувати методичні вказівки до практичних занять [26].

Форми цих документів наведено у системі е-навчання на сторінці кафедри екологічного права і контролю

Термін виконання етапів курсової роботи наведені у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 - Терміни перевірки виконання курсової роботи

Частина контрольної роботи	Строк контролю	Бал оцінювання
Складання змісту роботи. Написання вступу курсової роботи	1-5 листопада	2 бали
Аналіз законодавчої бази України щодо поводження з відходами Написання першого розділу курсової роботи.	1-5 лютого	10 балів
Проведення розрахунків обсягів утворення відходів на підприємстві. Написання другого розділу курсової роботи.	15-20 лютого	3 бали
Проведення паспортизації відходів та складання реєстрової картки ОУВ. Написання третього розділу курсової роботи.	1-5 березня	5 балів
Написання висновків по курсовій роботі. Подача готової курсової роботи на перевірку.	6-10 березня	5 балів

Індивідуальне завдання (курсова робота) максимально оцінюється у 50 балів. До загального балу оцінювання входить:

- відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам - 5 балів;
- дотримання термінів виконання курсової роботи, повнота розкриття теми курсової роботи проекту та правильність розрахунків - 25 балів;
- захист курсової роботи - 20 балів.

Захист проводиться комісією, яку назначає завідувач кафедри. Комісія оцінює захист та виставляє загальну оцінку в інтегральну відомість успішності за курсову роботу.

Максимальна кількість балів за дисципліну становить 100 балів – 20 балів теоретична частина, 80 балів практична частина (включаючи індивідуальне завдання).

Контроль самостійної роботи студента проводиться згідно з таблицею 2.5. Консультації по самостійній роботі студента надає викладач у електронному вигляді через електронну адресу кафедри екологічного права і контролю – low-ekology@odeku.edu.ua, або особисту електронну пошту викладача – marinodessa@gmail.com (Тимошук м.О.)

Формою підсумкового контролю є семестровий іспит.

Варіанти екзаменаційних білетів підсумкового контролю знань з дисципліни містять питання всіх змістових лекційних модулів у вигляді тестових завдань різного типу. Кожний варіант містить блок тестових завдань закритого типу. Кожна вірна відповідь на тестове завдання (60 питань) оцінюється у 1 бал.

Загальна кількість балів за відповідь на екзаменаційний білет складає 60 балів (100 %).

Допуск до іспиту здійснюється лектором згідно з результатами поточного контролю за навчальний семестр. Студент вважається допущеним до підсумкового семестрового контролю з дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, обов'язково виконав і захистив курсовий проект і набрав за модульною системою суму балів не менше 50% від максимально можливої за практичну частину дисципліни (ЗМ-П1 -15балів, ЗМ-І3 – 30балів).

Таблиця 2.5 - Терміни контролю самостійної роботи студента

Етапи роботи	Строк контролю	Бал оцінювання
Вивчення лекційних тем	1 листопада-лютий	
Виконання завдань тестового модульного контролю	28 лютого – 10 березня	20 балів
Проведення інвентаризації відходів підприємства	16-24 грудня	10 балів
Складання технічного паспорту відходу	25-30 грудня	10 балів
Складання реєстрової картки об'єкту утворення відходів	15-20 січня	10 балів
Виконання індивідуального завдання (курсової роботи)	1 листопада-10 березня	50 балів
Іспит	За розкладом	60 балів

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Нормативно – правова засади поводження з відходами».

3.1.1. Повчання

Тема 1 Проблеми поводження з відходами України .

Вступ. Характеристика утворення, утилізації та видалення різних видів відходів в Україні (побутові відходи, промислові відходи, відходи будівельно-ремонтних робіт, сільськогосподарські відходи, медичні відходи, побутові відходи).

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: загальні поняття відходів; характерні особливості утворення, утилізації, видалення різних видів відходів, динаміка утворення та утилізації окремих видів відходів за останні 20 років.

Література [1, 9, 12].

Тема 2. Класифікація відходів

Класифікація відходів за місцем утворення. Державний класифікатор відходів ДК 005-96. Класифікація відходів за ступенем небезпеки

При вивченні теми звернути особливу увагу на особливості класифікації промислових, сільськогосподарських та медичних відходів, на зміну у підходах до класифікації відходів у зв'язку з імплементацією в національне законодавство вимог європейських Директив.

Література [1, 6, 7, 8, 9, 12,15, 17, 18].

Тема 3.Нормативно-правова база поводження з відходами в Україні

Зобов'язання України щодо управління відходами, у зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію з ЄС. Вимоги Директив ЄС щодо управління відходами.

Основні положення національної стратегії поводження з відходами для України.

Закон України „Про відходи”. Основні принципи державної політики щодо відходів та основні напрями реалізації цих принципів. Права власності на відходи. Суб'єкти у сфері поводження з відходами , їх права та обов'язки. Компетентні органи у сфері поводження з відходами. Стандартизація у сфері поводження з відходами. Нормування у сфері поводження

з відходами. Державний облік та паспортизація у сфері поводження з відходами. Відповідальність за порушення законодавства у сфері поводження з відходами.

При вивченні теми особливу увагу слід звернути на вимоги чинного законодавства щодо поводження з відходами і зміни що відбудуться з політикою управління відходами після прийняття законопроекту «Про управління відходами».

Література [1, 3, 4, 9, 10, 12, 13, 14, 19, 22].

Тема 4. Вимоги до операцій поводження з відходами

Вимоги щодо збирання, зберігання, транспортування, оброблення та перероблення, утилізація, видалення відходів.

При вивченні теми особливу увагу слід звернути на вимоги щодо поводження з відходами різного ступеню небезпеки для навколишнього середовища.

Література [1, 4, 6, 9, 23, 25].

3.1.2. Питання для самоперевірки

Тема 1. Проблеми поводження з відходами в Україні.

1. Визначення поняття відходів по Реймерсу.
2. Визначення поняття відходів Базельською конвенцією.
3. Визначення поняття відходів за Рамковою Директивою Європейського Союзу.
4. Визначення поняття відходів за Державним класифікатором відходів України ДК 005-96.
5. Визначення поняття відходів за законом України „Про відходи”.
6. Визначення поняття відходів за законопроектом «Про управління відходами».
7. Визначення поняття „промислові відходи”.
8. Охарактеризуйте вплив промислових відходів на навколишнє природне середовище.
9. Основні джерела утворення твердих промислових відходів.
10. Які основні види відходів утворюються у гірничодобувній промисловості?
11. Які основні види відходів утворюються у металургійній промисловості?
12. Які основні види відходів утворюються у машинобудівній та хімічній галузі промисловості?
13. Які основні види відходів утворюються на підприємства теплоенергетики.
14. Які основні групи відходів утворюються в сільському господарстві?
15. Які види відходів утворюються при проведенні будівельно-ремонтних робіт?

Тема 2 “Класифікація відходів”

1. Що таке Державний класифікатор відходів?
2. Що таке ресурсно-цінні відходи?
3. Що таке класифікація відходів?
4. Які стандарти визначають класифікацію відходів?
5. Що таке номенклатурна назва відходу?
6. Що належить до відходів відповідно до Державного класифікатора ДК005-96?
7. Як класифікуються відходи за місцем утворення?
8. За якими ознаками можна класифікувати промислові відходи?
9. Що таке токсичність?
10. Як класифікуються відходи за ступенем небезпеки для навколишнього середовища та здоров'я людини?
11. Наявність яких властивостей відносить відходи до небезпечних?
12. Як класифікуються відходи по можливості переробки?

Тема 3. Нормативно-правова база поводження з відходами в Україні

1. Перелічіть законодавчі акти що регламентують питання в сфері поводження з відходами в Україні.

2. Основні Директиви ЄС в сфері управління відходами, вимоги яких Україна зобов'язана впровадити на національному рівні.
3. Який ряд заходів у сфері управління відходами передбачає національна стратегія України щодо управління відходами до 2030 року?
4. Які закони України мають бути прийняті згідно із національним планом управління відходами України до 2030 року?
5. Сфера дії Закону України „Про відходи”.
6. Основні завдання законодавства про відходи.
7. Основні напрямки державної політики у сфері поводження з відходами.
8. Основні принципи державної політики у сфері поводження з відходами.
9. Обов'язки громадян у сфері поводження з відходами.
10. Обов'язки суб'єктів господарської діяльності у сфері поводження з відходами.
11. Права громадян у сфері поводження з відходами.
12. Хто є суб'єктами права власності на відходи.
13. Що таке безхазяйні відходи? Порядок поводження з ними.
14. Які органи є компетентними у вирішенні питань в сфері поводження з відходами? Межі їх компетенції.
15. Які стандарти щодо поводження з відходами діють на Україні.?
16. Які нормативи утворення відходів встановлює Закон України „Про відходи”? Надати їх визначення.
17. Як розраховують нормативи утворення відходів?
18. Як здійснюється державний облік відходів?
19. Визначення інвентаризації відходів.
20. Хто здійснює первинний облік відходів?
21. Визначення паспортизації відходів. Що підлягає паспортизації у сфері поводження з відходами?
22. Структура та порядок складання технічного паспорту відходів.
23. Визначення місця видалення відходів. Структура та порядок складання паспорта місць видалення відходів.
24. Які вимоги встановлює законодавство України щодо запобігання або зменшення утворення відходів?
25. Основні види порушення законодавства у сфері поводження з відходами.
26. Яку ієрархію пріоритетів щодо поводження з відходами встановлює Директива 2008/98/ ЄС про відходи.
27. Що таке розширена відповідальність виробника в сфері поводження з відходами?
28. Які зміни у дозвільній політиці в галузі управління відходами передбачаються у зв'язку з прийняттям закону України «Про управління відходами»?.

Тема 4. Вимоги до операцій поводження з відходами

1. Навести визначення терміну збирання відходів?
2. Вимоги до збирання відходів різних класів небезпеки.
3. Навести визначення терміну зберігання відходів?
4. Вимоги до зберігання відходів різних класів небезпеки.
5. Способи зберігання відходів відповідно до їх класу небезпеки.
6. Навести визначення терміну транспортування відходів?
7. Вимоги до транспортування відходів різних класів небезпеки.
8. Навести визначення терміну оброблення та перероблення відходів?
9. Навести визначення терміну утилізація відходів?
10. Вимоги до утилізації відходів.
11. Навести визначення терміну видалення відходів?
12. Перелічіть коди та зміст операцій з відходами, що не призводять до рекуперації, рециркуляції, утилізації. Прямого або альтернативного використання відходів.
13. Перелічіть коди та зміст операцій з відходами, що відображають кінцевий результат видалення відходів.

14. Вимоги до місць видалення відходів.

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Поводження з небезпечними відходами та з твердими побутовими відходами»

3.2.1. Повчання

Тема5 .Вимоги щодо поводження з небезпечними відходами

Поняття небезпечних відходів. Небезпечні властивості відходів. Жовтий та Зелений переліки відходів. Категорії небезпечних відходів, ввезення яких в Україну забороняється. Порядок отримання ліцензій на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами. Порядок здійснення державного контролю за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням.

Особливу увагу слід приділити вивченню властивостей відходів, які роблять їх небезпечними та операціям з відновлення відходів і операціям з ліквідації відходів. студент повинен ознайомитися з порядком оформлення та подання повідомлення про перевезення документів на перевезення небезпечних відходів.

Література [1, 4, 6, 9, 10,12, 25].

Тема 6.Тверді побутові відходи (ТПВ)

Поняття побутових відходів. Способи збору, утилізації та видалення ТПВ. Тара та упаковка як один з видів ТПВ.

Особливу увагу слід приділити вивченню морфологічного та хімічного складу побутових відходів. порядку формування тарифів на здійснення операцій поводження з побутовими відходами. Які зміни у поводженні з побутовими відходами передбачає чинне законодавство України.

Література [1, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 25].

3.2.2. Питання для самоперевірки

зобов'язання

Тема5 .Вимоги щодо поводження з небезпечними відходами

1. Надати визначення небезпечних відходів?
2. Надати визначення токсичних відходів?
3. Класифікація відходів за ступенем їх небезпеки.
4. За наявності яких властивостей відходи відносять до небезпечних?
5. Який нормативний документ встановлює перелік небезпечних властивостей відходів?
6. На яких рівнях вирішуються питання поводження з небезпечними відходами?
7. Обов'язки власників об'єктів поводження з небезпечними відходами.
8. Вимоги до розміщення і зберігання небезпечних відходів.
9. Як здійснюється ліцензування суб'єктів господарської діяльності у сфері поводження з небезпечними відходами?
10. На який термін надається ліцензія на поводження з небезпечними відходами?
11. Хто і на підставі чого може зупинити дію ліцензії на поводження з небезпечними відходами?
12. Що таке транскордонне перевезення відходів?
13. Які нормативні акти встановлюють Порядок контролю за транскордонним перевезення небезпечних відходів?
14. Які відходи віднесені до Жовтого переліку відходів?
15. Які відходи віднесені до Зеленого переліку відходів?
16. Вимоги до експорту небезпечних відходів з України.
17. Вимоги до імпорту небезпечних відходів до України.
18. Вимоги до транзиту небезпечних відходів територією України.
19. Які операції згідно до Директиви ЄС 2008/98/ЄС визначаються як операції з ліквідації відходів?

20. Які операції згідно до Директиви ЄС 2008/98/ЄС визначаються як операції з відновлення відходів?

Тема 6. Тверді побутові відходи (ТПВ)

1. Визначення поняття „тверді побутові відходи” (ТПВ), які компоненти входять до їх складу?
2. Які основні хімічні речовини містяться у складі твердих побутових відходів?
3. Що таке валовий збір твердих побутових відходів? Наведіть приклади валового збору ТПВ.
4. Що таке селективний збір ТПВ?
5. Які технології знешкодження й переробки ТПВ поширені на Україні?
6. Що таке тара і упаковка? Порядок поводження з ними.
7. Основні нормативно-правові акти, які регламентують порядок поводження з тарою та упаковкою.

3.3. Модуль ЗМ-ЛЗ «Правові засади поводження з радіоактивними відходами».

3.3.1. Повчання

Тема 7. Правові засади поводження з радіоактивними відходами

Основні терміни, поняття та їх визначення. Законодавча база у сфері поводження з радіоактивними відходами.

Студентові необхідно звернути увагу на вивчення визначень основних термінів, які використовуються у галузі поводження з радіоактивними відходами. Особливу увагу слід приділити вивченню законодавчої бази у сфері поводження з радіоактивними відходами. Необхідно вивчити і знати: порядок поводження з радіоактивними відходами; порядок розміщення, проектування, будівництва та введення в експлуатацію сховищ або об'єктів по переробці радіоактивних відходів. Особливу увагу слід приділити вивченню Державної програми поводження з радіоактивними відходами. Під час вивчення цієї теми слід також вивчити і знати основні види порушень законодавства в галузі поводження з радіоактивними відходами, до яких видів відповідальності притягують порушників законодавства і хто має право це робити.

Література [1, 5]

3.3.2. Питання для самоперевірки

Тема 7. Правові засади поводження з радіоактивними відходами

1. Що таке радіоактивні відходи (РАВ)?
2. Що таке довгоіснуючі та короткоіснуючі РАВ?
3. Що таке захоронення РАВ?
4. Що таке зберігання РАВ?
5. Що таке іммобілізація РАВ?
6. Що таке кондиціонування РАВ?
7. Що таке рівень звільнення РАВ?
8. Що таке фізичний захист РАВ?
9. Які закони регламентують правовідносини у сфері поводження з РАВ?
10. Основні принципи державної політики у сфері поводження з РАВ.
11. Компетенція органів влади у сфері поводження з РАВ.
12. Які види діяльності підлягають державному регулюванню безпеки у сфері поводження з РАВ?
13. Які органи здійснюють державне регулювання безпеки під час поводження з РАВ?
14. Мета Державного обліку РАВ?
15. Як здійснюється зберігання та захоронення РАВ?
16. Види порушення законодавства щодо поводження з РАВ.

3.4. Рекомендації до виконання практичних завдань за ЗМ-ПІ

Для виконання практичних завдань і курсової роботи можна використовувати таку методичну літературу:

1. Класифікатор відходів ДК 005-96. Затверджен наказом Держстандарсту України від 30.03.1996р. №252. <http://rada.gov.ua>
2. ДСТУ 2195-99 Охорона природи. Поводження з відходами. Технічний паспорт відходу. Склад, вміст, виклад і правила ввезення змін.: - Київ, 2000. 19с.
3. ДСТУ 3910-99 Охорона природи. Поводження з відходами. Класифікація відходів. Порядок найменування відходів за генетичним принципом і віднесення їх до класифікаційних категорій.: - Київ, 1999. 11с. <http://online.budstandart.com/ua>
4. ДСТУ 3911-99 Охорона природи. Поводження з відходами. виявлення відходів та подання інформаційних даних про відходи. Загальні вимоги.: - Київ. 2000. 7с. <http://online.budstandart.com/ua>
5. Методичні вказівки до практичних робіт з дисципліни „Правові засади поводження з відходами”/ Тимошук М.О. – Одеса, ОДЕКУ, 2012.-с.50
6. "Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів. Порядок ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів". Постанова КМ України від 3 серпня 1998 р. №1360 <http://rada.gov.ua>
7. Інструкція щодо складення реєстрових карт об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів", 1999 р. <http://rada.gov.ua>
8. Інструкція про Зміст і складання паспорта місць видалення відходів, 1999 р. <http://rada.gov.ua>
9. "Порядок ведення реєстру місць видалення відходів". Постанова КМ України від 3 серпня 1998 р. №1216. <http://rada.gov.ua>

3.5. Рекомендації до виконання курсової роботи за ЗМ-ІЗ

Для виконання практичних завдань і курсової роботи можна використовувати таку методичну літературу:

1. Про відходи: Закон України від 5 березня 1998р. <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. про управління відходами: Законопроект № 2207-1 від 16.10.2019р. //База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL:<http://w1.c1.rada.gov.ua>.
3. Про відходи: Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року та скасування деяких Директив. <https://menr.gov.ua>.
4. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8.11.2017р. № 820-р //База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL/<https://zakon.rada.gov.ua>
5. Про затвердження Національного плану управління відходами до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.02. 2019 р. № 117-р. //База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Класифікатор відходів ДК 005-96. Затверджен наказом Держстандарсту України від 30.03.1996р. №252. <http://rada.gov.ua>
7. ДСТУ 2195-99 Охорона природи. Поводження з відходами. Технічний паспорт відходу. Склад, вміст, виклад і правила ввезення змін.: - Київ, 2000. 19с.
8. ДСТУ 3910-99 Охорона природи. Поводження з відходами. Класифікація відходів. Порядок найменування відходів за генетичним принципом і віднесення їх до класифікаційних категорій.: - Київ, 1999. 11с. <http://online.budstandart.com/ua>
9. ДСТУ 3911-99 Охорона природи. Поводження з відходами. виявлення відходів та подання інформаційних даних про відходи. Загальні вимоги.: - Київ. 2000. 7с. <http://online.budstandart.com/ua>

10. Методичні вказівки до практичних робіт з дисципліни „Правові засади поводження з відходами”/ Тимошук М.О. – Одеса, ОДЕКУ, 2012.-с.50
11. "Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів. Порядок ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів". Постанова КМ України від 3 серпня 1998 р. №1360 <http://rada.gov.ua>
12. Інструкція щодо складання реєстрових карт об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів", 1999 р. <http://rada.gov.ua>
13. Інструкція про Зміст і складання паспорта місць видалення відходів, 1999 р. <http://rada.gov.ua>
14. "Порядок ведення реєстру місць видалення відходів". Постанова КМ України від 3 серпня 1998 р. №1216. <http://rada.gov.ua>

Питання для самоперевірки базових результатів навчання

1. Визначення поняття відходів за законом України „Про відходи”.
2. Визначення поняття відходів за законопроектом «Про управління відходами».
3. Визначення поняття „промислові відходи”.
4. Що таке класифікація відходів?
5. Як класифікуються відходи за місцем утворення?
6. За якими ознаками можна класифікувати промислові відходи?
7. Як класифікуються відходи за ступенем небезпеки для навколишнього середовища та здоров'я людини?
8. Наявність яких властивостей відносить відходи до небезпечних?
9. Перелічіть законодавчі акти що регламентують питання в сфері поводження з відходами в Україні.
10. Сфера дії Закону України „Про відходи”.
11. Основні завдання законодавства про відходи.
12. Основні напрямки державної політики у сфері поводження з відходами.
13. Основні принципи державної політики у сфері поводження з відходами.
14. Обов'язки громадян у сфері поводження з відходами.
15. Обов'язки суб'єктів господарської діяльності у сфері поводження з відходами.
16. Хто є суб'єктами права власності на відходи.
17. Що таке безхазяйні відходи? Порядок поводження з ними.
18. Які органи є компетентними у вирішенні питань в сфері поводження з відходами? Межі їх компетенції.
19. Які стандарти щодо поводження з відходами діють на Україні.?
20. Які нормативи утворення відходів встановлює Закон України „Про відходи”? Надати їх визначення.
21. Як здійснюється державний облік відходів?
22. Визначення інвентаризації відходів.
23. Хто здійснює первинний облік відходів?
24. Визначення паспортизації відходів. Що підлягає паспортизації у сфері поводження з відходами?
25. Визначення місця видалення відходів. Структура та порядок складання паспорта місць видалення відходів.
26. Які вимоги встановлює законодавство України щодо запобігання або зменшення утворення відходів?
27. Основні види порушення законодавства у сфері поводження з відходами.
28. Яку ієрархію пріоритетів щодо поводження з відходами встановлює Директива 2008/98/ ЄС про відходи.
29. Що таке розширена відповідальність виробника в сфері поводження з відходами?
30. Способи зберігання відходів відповідно до їх класу небезпеки.
31. Вимоги до транспортування відходів різних класів небезпеки.
32. Вимоги до утилізації відходів.
33. Вимоги до місць видалення відходів.

34. Надати визначення небезпечних відходів?
35. Які нормативні акти встановлюють Порядок контролю за транскордонним перевезення небезпечних відходів?
36. Які відходи віднесені до Жовтого переліку відходів?
37. Які відходи віднесені до Зеленого переліку відходів?
38. Вимоги до експорту небезпечних відходів з України.
39. Вимоги до імпорту небезпечних відходів до України.
40. Вимоги до транзиту небезпечних відходів територією України.
41. Які операції згідно до Директиви ЄС 2008/98/ЄС визначаються як операції з ліквідації відходів?
42. Які операції згідно до Директиви ЄС 2008/98/ЄС визначаються як операції з відновлення відходів?
43. Визначення поняття „тверді побутові відходи” (ТПВ), які компоненти входять до їх складу?
44. Що таке валовий збір твердих побутових відходів? Наведіть приклади валового збору ТПВ.
45. Що таке селективний збір ТПВ?
46. Які технології знешкодження й переробки ТПВ поширені на Україні?
47. Що таке тара і упаковка? Порядок поводження з ними.
48. Що таке радіоактивні відходи (РАВ)?
49. Що таке довгоіснуючі та короткоіснуючі РАВ?
50. Які закони регламентують правовідносини у сфері поводження з РАВ?
51. Основні принципи державної політики у сфері поводження з РАВ.
52. Компетенція органів влади у сфері поводження з РАВ.
53. Які види діяльності підлягають державному регулюванню безпеки у сфері поводження з РАВ?
54. Які органи здійснюють державне регулювання безпеки під час поводження з РАВ?
55. Як здійснюється зберігання та захоронення РАВ?
56. Види порушення законодавства щодо поводження з РАВ.

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи

1. **За якими ознаками можна класифікувати відходи?**
Література: основна - №1, розділ 2, стор. 16-19.
2. **Які нормативи встановлюються у галузі поводження з відходами?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор. 36-40.
3. **Який документ повинні подавати суб'єкти господарювання, що утворюють відходи, для яких Пзув<1000?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.25-26; нормативно-правові документи - №4, стаття 17.
4. **Який документ повинні отримати суб'єкти господарювання, що утворюють відходи, для яких Пзув>1000?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.25-26; нормативно-правові документи - №4, стаття 17.
5. **Які відходи підлягають паспортизації?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.49-52; нормативно-правові документи - №4, розділ 3, стаття 17., - №14, стор.2
6. **Які види діяльності у галузі поводження з відходами підлягають ліцензуванню?**
Література: основна - №1, розділ 5, стор.73-74; нормативно-правові документи - №4, стаття 17.
7. **Який орган від імені держави здійснює управління відходами, які знаходяться у державній власності?**

- Література: основна - №1, розділ 3, стор.26-27; нормативно-правові документи - №4, розділ 4, стаття 18.
8. **Які відходи підлягають державному обліку та паспортизації ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.46-50; нормативно-правові документи - №4, розділ 3, стаття 17., - №14, стор.2
 9. **Які МВВ підлягають включенню до реєстру?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.52-53; нормативно-правові документи - №4, розділ 3, стаття 17., - №21, стор.2, №22, стор.2-4
 10. **Хто розробляє технічні паспорти відходів ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.50-51; нормативно-правові документи - №4, розділ 3, стаття 17., - №16, стор.2
 11. **Хто затверджує паспорт місць видалення відходів ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.52-53; нормативно-правові документи - №21, стор.1, №22, стор.2-4
 12. **Які відходи збираються і зберігаються у закритій тарі (поліетиленові мішки, пакети, бочки)?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-60.
 13. **Перелічите основні принципи державної політики у галузі поводження з відходами.**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.21-22; нормативно-правові документи - №4, розділ 1, стаття 5.
 14. **Які органи компетентні вирішувати питання у сфері поводження з відходами?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.26-31; нормативно-правові документи - №4, розділ 4.
 15. **Якими методами можна визначити норматив утворення відходів?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.36-46.
 16. **Хто веде облік безхазяйних відходів та несе відповідальність за поводження з ними?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.23; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 12.
 17. **Де здійснюється первинний облік утворення відходів ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.47-48; нормативно-правові документи - №14, стор.3.
 18. **Що підлягає паспортизації в галузі поводження з відходами?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.46-53; нормативно-правові документи - №14, стор.2-4, №22, стор.2.
 19. **Скільки встановлено класів небезпеки відходів?**
Література: основна - №1, розділ 2, стор.19.
 20. **Які відходи збираються і зберігаються у герметичній закритій тарі (сталеві бочки, контейнери) ?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-60.
 21. **До якого класу небезпеки належать дуже небезпечні відходи ?**
Література: основна - №1, розділ 2, стор.19.
 22. **Які відходи збираються і зберігаються у закритій тарі (паперові чи бавовняні мішки, пакети тощо) ?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-60.
 23. **До якого класу небезпеки належать мало небезпечні відходи ?**
Література: основна - №1, розділ 2, стор.19.
 24. **Яка відповідальність передбачена за порушення законодавства про відходи ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.55-56; . нормативно-правові документи - №4, розділ 8, стаття 42.
 25. **В якому документі встановлюється максимально можливі обсяги утворення відходів для підприємства?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.36-40.
 26. **Де дозволяється здійснювати розміщення відходів?**

- Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-60; нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 32, 33.
- 27. На підставі яких даних здійснюється державний облік відходів?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.46-48; нормативно-правові документи - №4, розділ 5, стаття 26, №14, стор.4.
- 28. Хто може виступати суб'єктом права власності на відходи?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.22-23; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 9.
- 29. Власниками яких відходів є територіальні громади?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.22-23; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 9.
- 30. Які права у сфері поводження з відходами мають фізичні особи?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.24; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 14.
- 31. Які обов'язки у сфері поводження з відходами мають фізичні особи?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.24-25; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 15.
- 32. Які права у сфері поводження з відходами мають суб'єкти господарювання?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.24-25; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 16.
- 33. Які обов'язки у сфері поводження з відходами мають суб'єкти господарювання?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.25-26; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 17.
- 34. За якими формами ведеться державна статистична звітність про відходи?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.48-49.
- 35. З якою метою ведеться реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів і хто його веде?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.50-52; . нормативно-правові документи - №4, розділ 5, стаття 27, №19, стор.1.
- 36. З якою метою ведеться реєстр місць видалення відходів і хто його веде?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.53; . нормативно-правові документи - №4, розділ 5, стаття 28, №22, стор.1.
- 37. Які заходи щодо обмеження та запобігання негативного впливу відходів на навколишнє середовище та здоров'я людини передбачені законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.53-55; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, статті 31, 32.
- 38. Які вимоги щодо зберігання відходів встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-59; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 33.
- 39. Які вимоги щодо видалення відходів встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.64-67; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 33.
- 40. Які вимоги щодо транспортування відходів встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.61-62; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 33.
- 41. Хто і як здійснює контроль у сфері поводження з відходами?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.26-31; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 37.
- 42. Які організаційно-економічні заходи щодо забезпечення утилізації відходів і зменшення обсягів їх утворення передбачено законодавством?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.20-25; . нормативно-правові документи - №4, розділ 7, стаття 38, 40.
- 43. Хто фінансує заходи у сфері поводження з відходами?**

- Література: основна - №1, розділ 3, стор.20-25; . нормативно-правові документи - №4, розділ 7, стаття 41.
- 44. Яку ієрархію пріоритетів щодо поводження з відходами встановлює Директива ЄС 2008/98/ЄС?**
Література: нормативно-правові документи - №6, стаття 4.
- 45. Що таке розширена відповідальність виробника у сфері поводження з відходами відповідно до Директиви ЄС 2008/98/ЄС?**
Література: нормативно-правові документи - №6, розділ 2, стаття 8.
- 46. Які властивості відходів, роблять їх небезпечними?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.69-70; . нормативно-правові документи - №6, додаток 3.
- 47. Скільки на Україні встановлено класів небезпеки відходів?**
Література: основна - №1, розділ 2 стор.19.
- 48. В який термін надзвичайно небезпечні відходи повинні видалятися з виробничих приміщень?**
Література: основна - №1, розділ 4 стор.59-60.
- 49. Які види діяльності у галузі поводження з відходами підлягають ліцензуванню?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.73-74; . нормативно-правові документи - №4, стаття 17.
- 50. Які вимоги щодо поводження з небезпечними відходами встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-67, розділ 5, стор. 71-77; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 34, 34.1.
- 51. Які обов'язки покладаються на власників об'єктів поводження з небезпечними відходами?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.71-72; . нормативно-правові документи - №4, розділ6, стаття 34.1.
- 52. Яким нормативним документом регламентується порядок здійснення державного контролю за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.74-75; . нормативно-правові документи - №25.
- 53. На які відходи поширюється дія Постанови КМУ №1120?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 54. За наявності якого документа можливий імпорт небезпечних відходів до України?**
Література: основна - №1, розділ 5, стор.76; нормативно-правові документи - №25, стор.6-8.
- 55. Для здійснення яких операцій можна ввозити на територію України небезпечні відходи?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.74-77; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 34, 34-1, №25, стор. 7.
- 56. До якого переліку відходів, згідно з Постановою КМУ від 13.07.2000р.№1120, віднесені небезпечні відходи?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.74-75; . нормативно-правові документи - №25, додаток 5.
- 57. Для здійснення яких операцій можна ввозити на територію України небезпечні відходи?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76; . нормативно-правові документи - №25.
- 58. За наявності якого документа можливий імпорт небезпечних відходів до України?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 59. Які документи подаються для отримання письмової згоди на імпорт небезпечних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 60. За яких умов здійснюється перевезення небезпечних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.72; . нормативно-правові документи - №25.
- 61. Які документи подаються для отримання письмової згоди на експорт небезпечних відходів?**

- Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 62. В який термін експортер зобов'язаний вивезти відходи назад, якщо транскордонне перевезення небезпечних відходів не може бути закінчено відповідно до умов контракту?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 63. В який термін особи, відповідальні за утилізацію/видалення відходів зобов'язані інформувати експортера про факт отримання поставлених відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 64. До якого класу згідно з міжнародними вимогами віднесені речовини, що окислюють?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №6, додаток 3, №25.
- 65. До якого класу згідно з міжнародними вимогами віднесені вибухові речовини?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №6, додаток 3, №25.
- 66. Який орган надає письмову згоду на здійснення транскордонного перевезення небезпечних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 67. Визначення поняття „тверді побутові відходи” (ТПВ), які компоненти входять до їх складу ?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85;. нормативно-правові документи - №4, розділ 1, стаття 1.
- 68. Визначення поняття „тверді побутові відходи” (ТПВ), які компоненти входять до їх складу ?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85;. нормативно-правові документи - №4, розділ 1, стаття 1.
- 69. Які основні хімічні речовини містяться у складі твердих побутових відходів?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85.
- 70. Що таке валовий збір твердих побутових відходів?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85.
- 71. Що таке селективний збір твердих побутових відходів?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85.
- 72. Для яких цілей дозволяється спалювання побутових відходів?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85.
- 73. Що таке тара і упаковка? Який порядок поводження з ними встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.87-93.
- 74. Які основні нормативно-правові акти, регламентують порядок поводження з тарою та упаковкою?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.87-93.
- 75. Який законодавчий акт регламентує питання поводження з твердими побутовими відходами в Україні ?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.87-93.
- 76. Який законодавчий акт регламентує питання поводження з радіоактивними відходами в Україні ?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.96.
- 77. Що таке радіоактивні відходи ?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.95-96; нормативно-правові документи - №5, розділ 1, стаття 1.
- 78. Який основні принципи державної політики у сфері поводження з радіоактивними відходами?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.97; . нормативно-правові документи - №5, розділ 1, стаття 3.

- 79. Який органи державної влади мають компетенції у сфері поводження з радіоактивними відходами?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.98-100; . нормативно-правові документи - №5, розділ 2.
- 80. Який порядок поводження з радіоактивними відходами встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.102-105; . нормативно-правові документи - №5, розділ 2.
- 81. Як здійснюється державний облік радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.101-102; . нормативно-правові документи - №5, розділ 6, стаття 14, 15.
- 82. Як здійснюється захоронення коротко існуючих радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.103; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 17, 18.
- 83. Як здійснюється захоронення довго існуючих радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.103; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 17, 18.
- 84. Як здійснюється зберігання радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.103; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 17, 18.
- 85. Як здійснюється перевезення радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.103-104; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 19.
- 86. Як здійснюється експлуатація сховищ радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.103-104; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 20.
- 87. Як здійснюється закриття сховищ радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.103-104; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 21.
- 88. Яка відповідальність покладається за порушення вимог законодавства про поводження з радіоактивними відходами?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.105-106; . нормативно-правові документи - №5, розділ 11, стаття 29.

4.3. Питання до практичних занять модуля ЗМ-П1

Тема 1. Вивчення термінів та їх визначень. Вивчення державних стандартів в галузі поводження з відходами.

1. Що таке відходи згідно із Законом України «Про відходи»?
2. Що таке небезпечні відходи згідно із Законом України «Про відходи»?
3. Що таке поводження з відходами згідно із Законом України «Про відходи»?
4. Які операції поводження з відходами Ви знаєте? Надайте визначення кожної з них згідно із Законом України «Про відходи»?
5. Що таке побутові відходи згідно із Законом України «Про відходи»?
6. Як Законом України «Про відходи» визначається термін «послуги з перероблення побутових відходів»?
7. Як Законом України «Про відходи» визначається термін «послуги з захоронення побутових відходів»?
8. Як Законом України «Про відходи» визначається термін «послуги з вивезення побутових відходів»?
9. Як Законом України «Про відходи» визначається термін «послуги з поводження з побутовими відходами»?
10. Що таке видалення відходів?
11. Що таке утилізація відходів?
12. Що таке декларація про відходи?

13. Що таке показник загального утворення відходів?
14. Що таке Державний класифікатор відходів? Яким документом від затверджений? структура Класифікатора?
15. Як призначається чисельний код відходу, згідно із Державним класифікатором відходів?
16. Що підлягає стандартизації в сфері поводження з відходами?
17. Які стандарти в сфері поводження з відходами діють в Україні? Що встановлює кожний стандарт?
Література: основна - № 1, розділ 3, стор.32-35; нормативно-правові документи - №4, розділ 1, стаття 1; №15,16,17,18 .

Тема 2 Проведення інвентаризації відходів Білгород-Дністровського торговельного порту

1. Що таке інвентаризація відходів?
2. Які головні задачі проведення інвентаризації відходів виробництва?
3. Хто проводить інвентаризацію відходів виробництва?
4. Що таке класифікація відходів? Які класи небезпеки відходів Ви знаєте?
5. Які методи кількісної оцінки утворення відходів Ви знаєте?
6. Як розрахувати кількість утворення особливих судових відходів?
7. Як розрахувати кількість відпрацьованих шин автотранспорту, що утворюються на підприємстві?
8. Як розрахувати кількість утворення відпрацьованих свинцевих акумуляторів?
9. Як розрахувати кількість утворення відпрацьованих люмінесцентних ламп?
10. Як розрахувати кількість ТПВ, що утворюються у результаті життєдіяльності персоналу підприємства?
11. Як розрахувати кількість утворення ТПВ при роботі підприємств суспільного харчування?
12. Як розрахувати кількість ТПВ, що утворюються при прибиранні удосконаленого покриття?

Література: додаткова - №27, стор. 7-23.

Тема 3 Складання технічного паспорту відходу

1. Надати визначення державного обліку відходів.
2. Надати визначення ідентифікації відходів.
3. Який нормативний документ затверджує порядок ведення державного обліку та паспортизації відходів?
4. Що таке паспортизація відходів?
5. Хто проводить паспортизацію відходів?
6. Хто веде первинний облік відходів?
7. З яких структурних елементів складається технічний паспорт відходу?
8. Хто погоджує і хто затверджує технічний паспорт відходу?

Література: основна – 1, розділ 3, стор.45-52; нормативно-правові документи - №14; №15, №16; додаткова - №27, стор. 24-29.

Тема 4 Складання реєстрових карт об'єктів утворення відходів.

1. Що таке реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів?
2. На підставі яких законодавчих та нормативних актів здійснюється ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів?
3. З яких частин складається реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів?
4. Хто складає і здійснює ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів?

5. Хто проводить контроль за повнотою обліку та якістю ведення реєстру?
6. На підставі яких документів ведеться реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів?
7. Що є критерієм включення об'єкта до реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів?
8. Які об'єкти обов'язково включаються до реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів?
9. Хто розробляє і хто затверджує реєстрові карти об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів?
10. Які форми реєстрових карт об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів Ви знаєте?

Література: основна – 1, розділ 3, стор.45-47; нормативно-правові документи - №19; додаткова - №27, стор. 30-33.

4.3. Тестові завдання до іспиту.

1. **За якими ознаками можна класифікувати відходи?**
Література: основна - №1, розділ 2, стор. 16-19.
2. **Які нормативи встановлюються у галузі поводження з відходами?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор. 36-40.
3. **Який документ повинні подавати суб'єкти господарювання, що утворюють відходи, для яких Пзув<1000?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.25-26; нормативно-правові документи - №4, стаття 17.
4. **Який документ повинні отримати суб'єкти господарювання, що утворюють відходи, для яких Пзув>1000?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.25-26; нормативно-правові документи - №4, стаття 17.
5. **Які відходи підлягають паспортизації?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.49-52; нормативно-правові документи - №4, розділ 3, стаття 17., - №14, стор.2
6. **Які види діяльності у галузі поводження з відходами підлягають ліцензуванню?**
Література: основна - №1, розділ 5, стор.73-74; нормативно-правові документи - №4, стаття 17.
7. **Який орган від імені держави здійснює управління відходами, які знаходяться у державній власності?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.26-27; нормативно-правові документи - №4, розділ 4, стаття 18.
8. **Які відходи підлягають державному обліку та паспортизації ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.46-50; нормативно-правові документи - №4, розділ 3, стаття 17., - №14, стор.2
9. **Які МВВ підлягають включенню до реєстру?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.52-53; нормативно-правові документи - №4, розділ 3, стаття 17., - №21, стор.2, №22, стор.2-4
10. **Хто розробляє технічні паспорти відходів ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.50-51; нормативно-правові документи - №4, розділ 3, стаття 17., - №16, стор.2
11. **Хто затверджує паспорт місць видалення відходів ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.52-53; нормативно-правові документи - №21, стор.1, №22, стор.2-4
12. **Які відходи збираються і зберігаються у закритій тарі (поліетиленові мішки, пакети, бочки)?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-60.

13. **Перелічіть основні принципи державної політики у галузі поводження з відходами.**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.21-22; нормативно-правові документи - №4, розділ 1, стаття 5.
14. **Які органи компетентні вирішувати питання у сфері поводження з відходами?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.26-31; нормативно-правові документи - №4, розділ 4.
15. **Якими методами можна визначити норматив утворення відходів?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.36-46.
16. **Хто веде облік безхазяйних відходів та несе відповідальність за поводження з ними?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.23; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 12.
17. **Де здійснюється первинний облік утворення відходів ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.47-48; нормативно-правові документи - №14, стор.3.
18. **Що підлягає паспортизації в галузі поводження з відходами?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.46-53; нормативно-правові документи - №14, стор.2-4, №22, стор.2.
19. **Скільки встановлено класів небезпеки відходів?**
Література: основна - №1, розділ 2, стор.19.
20. **Які відходи збираються і зберігаються у герметичній закритій тарі (сталеві бочки, контейнери) ?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-60.
21. **До якого класу небезпеки належать дуже небезпечні відходи ?**
Література: основна - №1, розділ 2, стор.19.
22. **Які відходи збираються і зберігаються у закритій тарі (паперові чи бавовняні мішки, пакети тощо) ?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-60.
23. **До якого класу небезпеки належать мало небезпечні відходи ?**
Література: основна - №1, розділ 2, стор.19.
24. **Яка відповідальність передбачена за порушення законодавства про відходи ?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.55-56; . нормативно-правові документи - №4, розділ 8, стаття 42.
25. **В якому документі встановлюється максимально можливі обсяги утворення відходів для підприємства?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.36-40.
26. **Де дозволяється здійснювати розміщення відходів?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-60; нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 32, 33.
27. **На підставі яких даних здійснюється державний облік відходів?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.46-48; нормативно-правові документи - №4, розділ 5, стаття 26, №14, стор.4.
28. **Хто може виступати суб'єктом права власності на відходи?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.22-23; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 9.
29. **Власниками яких відходів є територіальні громади?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.22-23; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 9.
30. **Які права у сфері поводження з відходами мають фізичні особи?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.24; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 14.
31. **Які обов'язки у сфері поводження з відходами мають фізичні особи?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.24-25; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 15.

32. **Які права у сфері поводження з відходами мають суб'єкти господарювання?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.24-25; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 16.
33. **Які обов'язки у сфері поводження з відходами мають суб'єкти господарювання?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.25-26; нормативно-правові документи - №4, розділ 2, стаття 17.
34. **За якими формами ведеться державна статистична звітність про відходи?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.48-49.
35. **З якою метою ведеться реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів і хто його веде?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.50-52; . нормативно-правові документи - №4, розділ 5, стаття 27, №19, стор.1.
36. **З якою метою ведеться реєстр місць видалення відходів і хто його веде?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.53; . нормативно-правові документи - №4, розділ 5, стаття 28, №22, стор.1.
37. **Які заходи щодо обмеження та запобігання негативного впливу відходів на навколишнє середовище та здоров'я людини передбачені законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.53-55; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, статті 31, 32.
38. **Які вимоги щодо зберігання відходів встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-59; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 33.
39. **Які вимоги щодо видалення відходів встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.64-67; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 33.
40. **Які вимоги щодо транспортування відходів встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.61-62; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 33.
41. **Хто і як здійснює контроль у сфері поводження з відходами?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.26-31; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 37.
42. **Які організаційно-економічні заходи щодо забезпечення утилізації відходів і зменшення обсягів їх утворення передбачено законодавством?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.20-25; . нормативно-правові документи - №4, розділ 7, стаття 38, 40.
43. **Хто фінансує заходи у сфері поводження з відходами?**
Література: основна - №1, розділ 3, стор.20-25; . нормативно-правові документи - №4, розділ 7, стаття 41.
44. **Яку ієрархію пріоритетів щодо поводження з відходами встановлює Директива ЄС 2008/98/ЄС?**
Література: нормативно-правові документи - №6, стаття 4.
45. **Що таке розширена відповідальність виробника у сфері поводження з відходами відповідно до Директиви ЄС 2008/98/ЄС?**
Література: нормативно-правові документи - №6, розділ 2, стаття 8.
46. **Які властивості відходів, роблять їх небезпечними?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.69-70; . нормативно-правові документи - №6, додаток 3.
47. **Скільки на Україні встановлено класів небезпеки відходів?**
Література: основна - №1, розділ 2 стор.19.
48. **В який термін надзвичайно небезпечні відходи повинні видалятися з виробничих приміщень?**
Література: основна - №1, розділ 4 стор.59-60.
49. **Які види діяльності у галузі поводження з відходами підлягають ліцензуванню?**

- Література: основна - №1, розділ 5 стор.73-74; . нормативно-правові документи - №4, стаття 17.
- 50. Які вимоги щодо поводження з небезпечними відходами встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 4, стор.58-67, розділ 5, стор. 71-77; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 34, 34.1.
- 51. Які обов'язки покладаються на власників об'єктів поводження з небезпечними відходами?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.71-72; . нормативно-правові документи - №4, розділ6, стаття 34.1.
- 52. Яким нормативним документом регламентується порядок здійснення державного контролю за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.74-75; . нормативно-правові документи - №25.
- 53. На які відходи поширюється дія Постанови КМУ №1120?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 54. За наявності якого документа можливий імпорт небезпечних відходів до України?**
Література: основна - №1, розділ 5, стор.76; нормативно-правові документи - №25, стор.6-8.
- 55. Для здійснення яких операцій можна ввозити на територію України небезпечні відходи?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.74-77; . нормативно-правові документи - №4, розділ 6, стаття 34, 34-1, №25, стор. 7.
- 56. До якого переліку відходів, згідно з Постановою КМУ від 13.07.2000р.№1120, віднесені небезпечні відходи?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.74-75; . нормативно-правові документи - №25, додаток 5.
- 57. Для здійснення яких операцій можна ввозити на територію України небезпечні відходи?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76; . нормативно-правові документи - №25.
- 58. За наявності якого документа можливий імпорт небезпечних відходів до України?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 59. Які документи подаються для отримання письмової згоди на імпорт небезпечних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 60. За яких умов здійснюється перевезення небезпечних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.72; . нормативно-правові документи - №25.
- 61. Які документи подаються для отримання письмової згоди на експорт небезпечних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 62. В який термін експортер зобов'язаний вивезти відходи назад, якщо транскордонне перевезення небезпечних відходів не може бути закінчено відповідно до умов контракту?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 63. В який термін особи, відповідальні за утилізацію/видалення відходів зобов'язані інформувати експортера про факт отримання поставлених відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
- 64. До якого класу згідно з міжнародними вимогами віднесені речовини, що окислюють?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №6, додаток 3, №25.
- 65. До якого класу згідно з міжнародними вимогами віднесені вибухові речовини?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №6, додаток 3, №25.

66. **Який орган надає письмову згоду на здійснення транскордонного перевезення небезпечних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 5 стор.76-77; . нормативно-правові документи - №25.
67. **Визначення поняття „тверді побутові відходи” (ТПВ), які компоненти входять до їх складу ?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85;. нормативно-правові документи - №4, розділ 1, стаття 1.
68. **Визначення поняття „тверді побутові відходи” (ТПВ), які компоненти входять до їх складу ?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85;. нормативно-правові документи - №4, розділ 1, стаття 1.
69. **Які основні хімічні речовини містяться у складі твердих побутових відходів?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85.
70. **Що таке валовий збір твердих побутових відходів?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85.
71. **Що таке селективний збір твердих побутових відходів?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85.
72. **Для яких цілей дозволяється спалювання побутових відходів?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.80-85.
73. **Що таке тара і упаковка? Який порядок поводження з ними встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.87-93.
74. **Які основні нормативно-правові акти, регламентують порядок поводження з тарою та упаковкою?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.87-93.
75. **Який законодавчий акт регламентує питання поводження з твердими побутовими відходами в Україні ?**
Література: основна - №1, розділ 6, стор.87-93.
76. **Який законодавчий акт регламентує питання поводження з радіоактивними відходами в Україні ?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.96.
77. **Що таке радіоактивні відходи ?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.95-96; нормативно-правові документи - №5, розділ 1, стаття 1.
78. **Який основні принципи державної політики у сфері поводження з радіоактивними відходами?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.97; . нормативно-правові документи - №5, розділ 1, стаття 3.
79. **Який органи державної влади мають компетенції у сфері поводження з радіоактивними відходами?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.98-100; . нормативно-правові документи - №5, розділ 2.
80. **Який порядок поводження з радіоактивними відходами встановлено законодавством України?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.102-105; . нормативно-правові документи - №5, розділ 2.
81. **Як здійснюється державний облік радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.101-102; . нормативно-правові документи - №5, розділ 6, стаття 14, 15.
82. **Як здійснюється захоронення коротко існуючих радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.103; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 17, 18.
83. **Як здійснюється захоронення довго існуючих радіоактивних відходів?**
Література: основна - №1, розділ 7, стор.103; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 17, 18.

84. Як здійснюється зберігання радіоактивних відходів?

Література: основна - №1, розділ 7, стор.103; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 17, 18.

85. Як здійснюється перевезення радіоактивних відходів?

Література: основна - №1, розділ 7, стор.103-104; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 19.

86. Як здійснюється експлуатація сховищ радіоактивних відходів?

Література: основна - №1, розділ 7, стор.103-104; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 20.

87. Як здійснюється закриття сховищ радіоактивних відходів?

Література: основна - №1, розділ 7, стор.103-104; . нормативно-правові документи - №5, розділ 7, стаття 21.

88. Яка відповідальність покладається за порушення вимог законодавства про поводження з радіоактивними відходами?

Література: основна - №1, розділ 7, стор.105-106; . нормативно-правові документи - №5, розділ 11, стаття 29.

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література:

1. М.О. Тимощук. Правові засади поводження з відходами. Конспект лекцій. Дніпропетровськ: ПБП «Економіка», 2006. – 110с. www.library-odeku.16mb.com
2. Методичні вказівки по організації самостійної роботи студентів при вивчання навчальної дисципліни “Правові засади поводження з відходами”/Тимощук М.О. – Одеса: ОДЕКУ, 2006. – 20с. www.library-odeku.16mb.com

Нормативно-правові документи зі змінами на рік навчання:

3. Про охорону навколишнього середовища: Закон України від 25 червня 1991р. <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Про відходи: Закон України від 5.березня 1998р. <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Про поводження з радіоактивними відходами: Закон України від 30 черня 1995р. <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Про відходи: Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року та скасування деяких Директив. <https://menr.gov.ua>.
7. Про захоронення відходів: Директива Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року. <https://menr.gov.ua>.
8. Про Управління відходами видобувної промисловості: Директива 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 року. <https://menr.gov.ua>.
9. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8.11.2017р. № 820-р //База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL/<https://zakon.rada.gov.ua>
10. Про затвердження Національного плану управління відходами до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.02. 2019 р. № 117-р. //База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
11. Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами: Наказ Мінприроди України від 12.04.2019р. №142 <https://menr.gov.ua>
12. Про управління відходами: Законопроект № 2207-1 від 16.10.2019р. //База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL:<http://w1.c1.rada.gov.ua>.
13. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України №318 від 27.03.2019р. <http://search.ligazakon.ua>

14. Постанова КМ України від 1 листопада 1999 р. №2034 "Про затвердження порядку ведення державного обліку та паспортизації відходів". <http://rada.gov.ua>
15. Класифікатор відходів ДК 005-96. Затверджен наказом Держстандарсту України від 30.03.1996р. №252. <http://rada.gov.ua>
16. ДСТУ 2195-99 Охорона природи. Поводження з відходами. Технічний паспорт відходу. Склад, вміст, виклад і правила вношення змін.: - Київ, 2000. 19с.
17. ДСТУ 3910-99 Охорона природи. Поводження з відходами. Класифікація відходів. Порядок найменування відходів за генетичним принципом і віднесення їх до класифікаційних категорій.: - Київ, 1999. 11с. <http://online.budstandart.com/ua>
18. ДСТУ 3911-99 Охорона природи. Поводження з відходами. виявлення відходів та подання інформаційних даних про відходи. Загальні вимоги.: - Київ. 2000. 7с. <http://online.budstandart.com/ua>
19. "Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів. Порядок ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів". Постанова КМ України від 3 серпня 1998 р. №1360 <http://rada.gov.ua>
20. Інструкція щодо складення реєстрових карт об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів", 1999 р. <http://rada.gov.ua>
21. Інструкція про Зміст і складання паспорта місць видалення відходів, 1999 р. <http://rada.gov.ua>
22. "Порядок ведення реєстру місць видалення відходів". Постанова КМ України від 3 серпня 1998 р. №1216. <http://rada.gov.ua>
23. Положення про порядок збирання та переробки відпрацьованих свинцево-кислотних акумуляторів, Постанова КМ України від 11.09.96 №1086. <http://rada.gov.ua>
24. СНиП 2.01.28-85 "Полигоны по обезвреживанию и захоронению токсичных промышленных отходов. Основные положения по проектированию". <http://rada.gov.ua>
25. «Про затвердження порядку здійснення державного контролю за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів їх утилізацією/видаленням». Постанова КМУ №1120 від 30.07.2000р. <http://rada.gov.ua>

Додаткова:

26. Методичні вказівки до практичних робіт з дисципліни „Правові засади поведження з відходами”/ Тимошук М.О. – Одеса, ОДЕКУ, 2012.-с.50. www.library-odeku.16mb.com

Посилання на електронні ресурси ОДЕКУ:

1. Електронна бібліотека ОДЕКУ: www.library-odeku.16mb.com
2. Репозитарій ОДЕКУ: <http://eprints.library.odeku.edu.ua>